

Viestintä tulipalo- ja muissa erikoistapauksissa

*Mittaajatapaaminen Oulussa 13.-14.5.2025
Ympäristötarkastaja Ari Elsilä, Tampereen kaupunki*

Onnettomuustilanteessa toimiminen, esimerkkinä jätteenkäsittelykeskuksen tulipalo Tampereen Ruskossa

Onnettomuustilanteessa toimintaa johtaa pelastusviranomainen. Pirkanmaan ELY-keskus toiminnan valvojana hoitaa sille kuuluvia lakisääteisiä valvontatehtäviä.

*Onnettomuuden tapahduttua **perustettiin tilannekeskus**, joka piti tilannepalavereja useita kertoja päivässä.*

Tilannekeskuksen toiminnassa oli mukana pelastusviranomaisen, Pirkanmaan ELY-keskuksen ja PIRHA:n edustajien lisäksi Tampereen kaupungilta riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja, turvallisuuspäällikkö, terveydensuojelupäällikkö, rakennuttamisjohtaja sekä vs. ympäristöpäällikkö. Toimintaa harjoittavan Remeon edustaja osallistui osaan tilannekeskuksen palavereista.

Tulipalo syttyi 5.11.2024

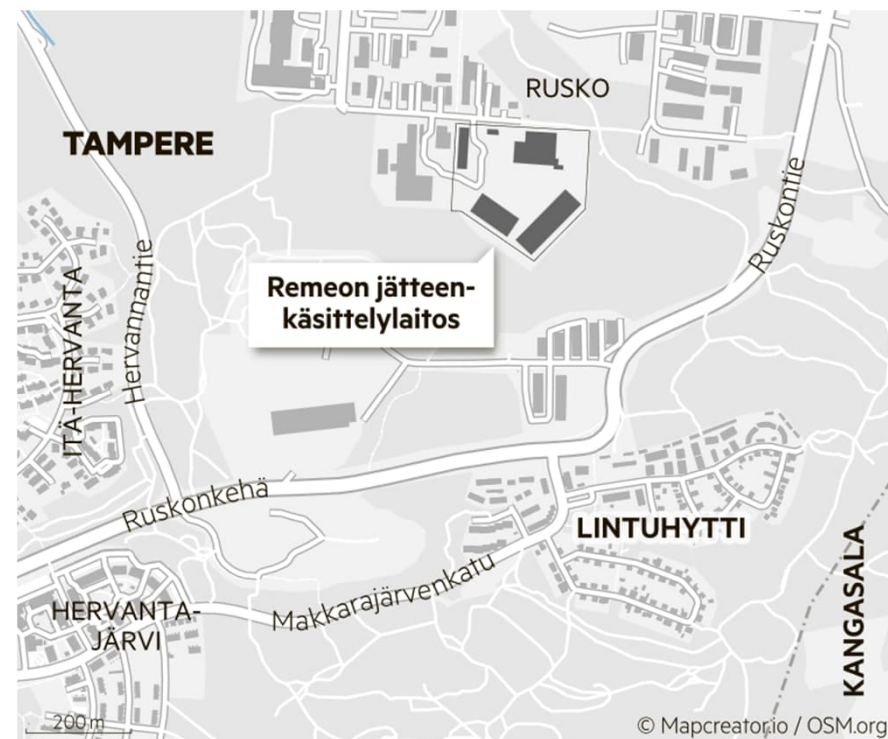
*Ruskon jätteenkäsittelylaitoksella syttyi suurpalo
5.11 aamuyöstä energiajätekasasta*

*Kyseessä oli poikkeuksellisen pitkäkestoinen (10
päivää) ja vaativa suurpalo*

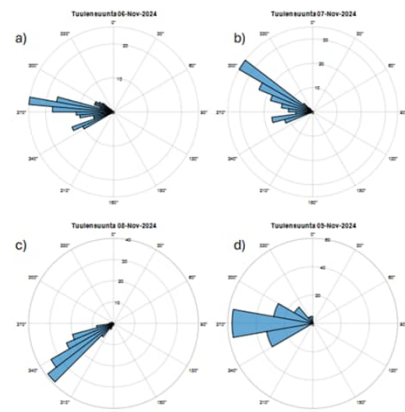
*Palaneista jätteistä muodostuva savu aiheutti
merkittävää vaaraa ihmisten terveydelle*

Ruskon ja Lintuhytin alueille annettiin vaaratiedote

*Tulipalossa tuhoutui jätteenkäsittelylaitoksen halli D
kokonaan ja osittain halli C*

GRAFIKKA: HANNU MÄNTTÄRI / AAMULEHTI

Kuva 1. Tuuliruusu (a) keskiviikkona 6.11., (b) torstaina 7.11., (c) perjantaina 8.11. ja (d) lauantaina 9.11.

Mittaukset

Ympäristönsuojeluyksikkö tilasi sekä vuoden 2020 että vuoden 2024 tulipalojen aikaan Tampereen yliopiston aerosolifysiikan laboratorion mittausauton alueelle. Saatavilla olleilla laitteistoilla mitattiin mm. ultrapieniä hiukkasia ja nokea savusta aiheutuvien terveyshaittojen arvioimiseksi.

Mittaustuloksia raportoitiin aluksi jopa suoraan mittausautosta tilanneryhmälle. Toiminnanharjoittaja velvoitettiin (jälkikäteen) maksamaan ilmanlaatumittausten ja muunkin ympäristöseurannan ja -siivouksen kustannuksia.

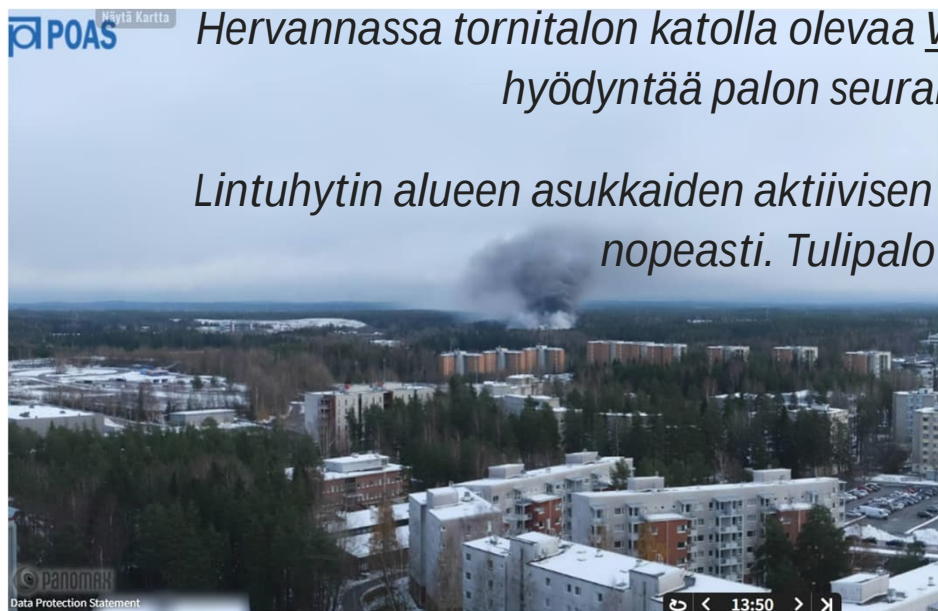
Varsinkin tuulen suuntaa seurattiin jatkuvasti, koska vuoden 2020 tulipalon aikaan 0,5 km:n etäisyydellä jätteenkäsittelylaitoksesta sijaitseva Lintuhytin asuinalue jouduttiin evakuoimaan savujen kulkeuduttua suoraan sinne. Nyt vuoden 2024 tulipalon aikana tuuli kävi enimmäkseen lännestä, joten evakuointia ei tarvittu.

Tilanteen seuranta

*Allekirjoittanut kiersi alueen ympäri kaikkina tulipalopäivinä. Maasto vaikutti savun kulkeutumiseen, joten saatoin pyytää päivittäisellä kierroksellaan olevan mittausauton kyseisiin savuisiin kohtiin hetkeksi mittaamaan. Siinä sivussa piti selitellä toimittajalle puhelimesta sitä, että **miksi ilmanlaatu.fi-sivuston mukaan Tampereen ilmanlaatu oli kaikilla mittausasemilla hyvä tulipalon aikanakin** (tuuli kun ei käynyt kaupunkiin päin).*

 Hervannassa tornitalon katolla olevaa Webcam Tampere - Hervanta POAS - PANOMAX 360°:kin saattoi hyödyntää palon seurannassa, joskin parina aamuna oli liian sumuista.

Lintuhytin alueen asukkaiden aktiivisen Whats upp -ryhmän välityksellä monenlaiset väittämät levisivät nopeasti. Tulipalo oli mediassa näkyvästi esillä useita päiviä.

Viestintä ja tietopyynnöt

Ajankohtaisen tilannetiedon onnettomuuden aikana sai pelastuslaitoksen nettisivuilta.

Viranomaiset pitivät 6.11.2024 yhteisen tiedotustilaisuuden medialle. Yhteinen tiedote julkaistiin 7.11.2024. Lintuhytin puistossa järjestettiin asukastilaisuus 12.11.2024.

Kaupungin terveydensuojeluyksikkö julkaisi pe 8.11.2024 e-lomakkeen, jonka kautta pystyi lähettämään elinympäristön tai asumisen terveellisyyttä koskevia kysymyksiä tai havaintoja liittyen Tampereen Ruskon jätteenkierrätyslaitoksen tulipaloon marraskuussa 2024. E-lomakkeen kautta terveydensuojeluun tuli yhteydenotto 18 henkilöltä. Yleisimmät raportoidut oireet olivat yskä, kurkkukipu, pahoinvointi ja hengenahdistus.

Kaupungin ympäristönsuojeluyksikön tietojärjestelmään kirjattiin marraskuussa tulipaloon liittyen noin 30 yhteydenottoa.

Pirkankanmaan Ely:yn saapui tulipaloon liittyen noin 100 erilaista yhteydenottoa ja tietopyyntöä (media, asukkaat, konsultit, vakuutusyhtiö, poliisi, pela, rava, Tampereen vesi, Otkes, YM). Tulipalo työllisti Elyssä kolme valvojaa täyspäiväisesti kahden viikon ajan.

Viranomaisyhteistyöhön liittyen järjestetään Ruskon tulipaloon liittyvä koulutus 14.5.2025 Kangasala-talon valtuustosalissa

Mitä opittiin?

Tilanne ja sen takia annettu vaaratiedote aiheutti suurta huolestuneisuutta Lintuhytissä.

Osa asukkaista sulki huoneistonsa ilmanvaihdon päiväkausiksi, vaikka savua ei asuinalueille suotuisan tuulen suunnan takia kulkeutunutkaan – eli kuinka varoittaa riittävästi, mutta liioittelematta, toisaalta tilanteen mahdollinen muuttuminenkin huomioiden? Ohjeistusta lovennettiin ”Ilmanvaihdon sulkeminen tilapäisesti” –maininnalla.

Vuoden 2020 tulipalomittausten tuomalla rutiinilla Tampereen yliopiston mobiililabra saatiin liikkeelle ripeästi.

Osapuolten rauhoittamiseksi esim. Lintuhytin hiekkalaatikoiden hiekat vaihdettiin palon jälkeen ja mm. ikkunalaidoilta otettiin pyyhkäisyäytteitä. Savuviuhka oli kulkenut Lintuhytin kaakkoisimman kulman yli ja hieman liannutkin siellä ympäristöä.

Yleisötilaisuudessa kävi ilmi, että Lintuhyttiin (luonnonsuojelualueen tuntumaan) on hakeutunut asumaan ilman epäpuhtauksille varsin herkkiäkin ihmisiä.

Laitoksen aloitettua (tehostetusti valvotun) toimintansa uudelleen helmikuussa 2025 Pirkanmaan ELY-keskukselle on alkanut tulla viikoittain yhteydenottoja Lintuhytistä koskien havaittuja terveysvaikutuksia ja pyyntöjä selvitysten/mittausten tekemisestä. Ely aikoo tehdä ns. yleistiedotteen laitoksen tilanteesta noin kahden viikon välein, johon kootaan tehdyt valvontatoimet ja muut ajankohtaiset asiat. Tiedote lähetettäneen asukasyhdistyksen yleiseen sähköpostiin.

Jatkotoimenpiteet laitoksen ympäristölupaan liittyen

Poikkeuksellista toimintaa koskevaa päätöstä valmisteltaessa kaupungin ympäristönsuojelu ja terveydensuojelu ovat ELY-keskukselle antamissaan kirjallisissa kommentteissa todenneet, että Remeo Oy:n Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen ympäristöluvan muutos tai peruuttamisen valmistelu on syytä aloittaa onnettomuusriskin, asutuksen läheisyyden sekä toistuvien lupamääräysten laiminlyöntien perusteella.

Pirkanmaan ELY-keskus teki LSSAVI:lle 2.12.2024 aloitteen Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen ympäristöluvan peruuttamiseksi. Päätös saataneen syksyllä 2025.

Remeon jätteenkäsittelylaitos siivottu – voimassa olevan ympäristöluvan vuoksi toiminta on sallittava, mutta tehostetusti valvottuna 30.1.2025 | [Pirkanmaan ELY-keskus](#) | Tiedote

Miksi toimintaa ei voida kieltää?

– Hallintomenettelyt ovat hitaita koska menettelyssä kuullaan laajaa asianosaisjoukkoa. Päätöksiin on aina oltava mahdollista hakea myös muutosta hallinto-tuomioistuimesta, ja **elinkeinon harjoittaminen on perusoikeus, jolla on erittäin vahva suoja**, kertoo Pirkanmaan ELY-keskuksen johtava lakimies Maria-Pia Karppela.

Linkkejä

<https://www.tampere.fi/ajankohtaista/2024/11/07/ruskon-laitoksen-palon-ymparisto-ja-terveysvaikutuksia-seurataan>

Kaupunginvaltuuston kyselytunti, kokous 18.11.2024 § 10 Valtuustokysely Ruskossa sijaitsevan jätteenkäsittelylaitoksen ympäristöhaitoista

Yleisövideo: Suuri tulipalo jätelaitoksessa 5.11.2024 | Remeo Oy | Tampere | 4K

Ruskon tulipalo aiheuttaa haittaa Tampereella - pirha.fi

Ajankohtaista | Pirkanmaan pelastuslaitos

Sammutus- ja raivaustyöt edenneet Ruskossa suunnitellusti

Savunmuodostus Ruskon tulipalossa vähentynyt

Sammutusraivaus edistyi yön aikana Ruskossa

Tulipalo Tampereen Ruskossa jatkuu

Ojala, A. ym. 2025. Mittausraportti: Ilmanlaatusuranta Remeon tulipalon yhteydessä Tampereen Ruskossa 6.–9.11.2024

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-3832-9>

Pirkanmaan ELY-keskus: Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen on hoidettava ympäristövelvoitteensa vuoden loppuun mennessä | Pirkanmaan ELY-keskus

www.ilmanlaatu.fi